

حیات صحابہ

مؤلف

علامہ شیخ محمد یوسف کاندھلوی

مترجم

مجیب الرحمن (رحیمی)

جلد ششم

گاندھلوی، محمد یوسف
حیات صحابہ / محمد یوسف گاندھلوی، مترجم مجیب
الرحمن رحیمی۔ کثرت نام: احمد نام، ۱۳۸۱ء۔

ISBN: 964-7701-36-5 (دورہ)
ISBN: 964-7701-30-6 (۱. ج)
ISBN: 964-7701-31-4 (۲. ج)
ISBN: 964-7701-32-2 (۳. ج)
ISBN: 964-7701-33-0 (۴. ج)
ISBN: 964-7701-34-9 (۵. ج)
ISBN: 964-7701-35-7 (۶. ج)

فہرست نویسی پر اساس اطلاعات فیما۔
۱. صحابہ۔۔ سرگزشتنامہ، الف، رحیمی، مجیب الرحمن،
مترجم، ب، عنوان۔

۲۹۷/۹۴۲

BP ۲۸/۶/۱۳۸۱

۱۳۸۱

کتابخانہ ملی ایران ۸۱.۱۶۱۳۱

انتشارات ضیاع الاسلام احمد جام

حیات صحابہ (جلد ششم)

مؤلف:	علامہ شیخ محمد یوسف گاندھلوی
مترجم:	مجیب الرحمن (رحیمی)
ناشر:	شیخ الاسلام احمد جام
نوبت چاپ:	اول ۱۳۸۵
شمارگان:	جلد ۵۰۰۰
چاپخانہ:	دقت ۳۴۱۹۵۶۰
شابک:	۹۶۴-۷۷۰۱-۳۵-۷
شابک دورہ:	۹۶۴-۷۷۰۱-۳۶-۵
قیمت دورہ ۶ جلدی:	۲۵۰۰۰ تومان

کلیہ حقوق محفوظہ رہے۔

تلفن: ۰۵۲۸-۲۲۲۵۲۳۳۸-۲۲۲۴۴۷۱

فهرست مطالب

باب شانزدهم: بیانی‌های اصحاب ۳	ابن عمر ۲۲
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) ۳	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره دجال به روایت سفینه ۲۲
نخستین بیانی‌های محمد پیامبر خدا (ﷺ) ۳	بیانی‌های سوم از پیامبر (ﷺ) درباره دجال ۲۳
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در جمعه ۵	بیانی‌های طولانی پیامبر (ﷺ) درباره دجال به روایت ابو امامه ۲۴
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در غزوات ۷	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره ممنوع بودن مدینه و مکه به روی دجال ۲۵
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در یک غزوه ۷	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره خورشید گرفتگی و دجال ۲۶
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) هنگامی که در حجر در غزوه تبوک پایین گردید ۷	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره مسیلمه کذاب ۲۸
بیانی‌های دیگر پیامبر (ﷺ) در تبوک ۸	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره یاجوج و ماجوج و خسف ۲۸
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در وقتی که مکه فتح گردید ۸	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره ذم غیبت ۲۹
بیان‌های دیگر پیامبر خدا (ﷺ) در فتح مکه ۹	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره امر به معروف و نهی از منکر ۲۹
بیانی‌های آن حضرت (ﷺ) در ماه رمضان ۱۰	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در تحذیر و هشدار از اخلاق بد ۳۰
بیانی‌های بزرگ پیامبر (ﷺ) در استقبال از رمضان به روایت سلمان ۱۰	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در ترسانیدن از گناهان کبیره ۳۰
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره مغفرت گناهان مسلمین در نخستین شب رمضان ۱۲	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره شکر ۳۱
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره محبوس شدن شیاطین و قبول شدن دعاء در ماه رمضان ۱۲	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره خیر زندگی ۳۲
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در تأکید نماز جمعه ۱۳	بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در مورد پیشه نمودن زهد در دنیا ۳۳
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) در حج ۱۴	
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره دجال، مسیلمه، یاجوج و ماجوج و خسف ۲۲	
بیانی‌های پیامبر (ﷺ) درباره دجال به روایت	

- بیانیه پیامبر (ﷺ) درباره حشر ۳۵
- بیانیه اش (ﷺ) درباره قدر ۳۶
- بیانیه اش (ﷺ) درباره نفع قرابت و خویشاوندی اش ۳۷
- بیانیه اش (ﷺ) درباره والیان و حکام ۳۸
- بیانیه اش (ﷺ) درباره انصار ۳۹
- بیانیه های متفرقه پیامبر (ﷺ) ۴۰
- بیانیه های جامع پیامبر (ﷺ) ۴۲
- (بیانیه جامع پیامبر (ﷺ) در تبوک) ۴۲
- بیانیه جامع دیگری از پیامبر (ﷺ) ۴۴
- بیانیه جامع دیگری از پیامبر (ﷺ) به روایت ابوسعید ۴۵
- بیانیه جامع پیامبر (ﷺ) به روایت عمر (رضی الله عنه) ۴۷
- آخرین بیانیه های پیامبر (ﷺ) ۴۸
- بیانیه پیامبر (ﷺ) از فجر تا مغرب ۵۰
- چگونگی پیامبر (ﷺ) در وقت ایراد بیانیه ۵۱
- بیانیه های خلیفه رسول خدا (ﷺ) ابوبکر صدیق (رضی الله عنه) ۵۱
- بیانیه هایش هنگامی که به خلافت برگزیده شد ۵۱
- بیانیه وی (ﷺ) درباره تقوی و عمل برای آخرت ۵۵
- بیانیه دیگر ابوبکر (رضی الله عنه) درباره تقوی و عبرت گرفتن از گذشتگان ۵۷
- بیانیه وی درباره تقوی و عبرت گرفتن از گذشتگان به روایت طبری ۵۸
- بیانیه جامع دیگری از وی (ﷺ) ۶۰
- بیانیه وی (ﷺ) درباره حال کسی در آخرت که در دنیا به نعمت خداوند کفران می ورزد ۶۳
- بیانیه های متفرق وی (ﷺ) ۶۴
- بیانیه های امیرالمؤمنین عمر بن الخطاب (رضی الله عنه) ۶۶
- بیانیه اش هنگامی که از دفن ابوبکر (رضی الله عنه) فارغ گردید ۶۶
- بیانیه اش (ﷺ) هنگام به دوش گرفتن خلافت ۶۷
- بیانیه وی (ﷺ) در طرز شناختن از مردم و درباره امور دیگر ۶۸
- بیانیه اش در نهی از صحبت و سخن گفتن در تقدیر ۷۰
- بیانیه وی (ﷺ) در جایبه ۷۱
- بیانیه جامع عمر (رضی الله عنه) در جایبه ۷۲
- بیانیه وی (ﷺ) در جایبه که در آن کلامی از پیامبر (ﷺ) را روایت می کند ۷۶
- بیانیه وی (ﷺ) در جایبه در سال عمواس هنگامی که خواست برگردد ۷۶
- دو بیانیه وی (ﷺ) درباره ولایتش و بیان حق رعیتش بر وی ۷۷
- بیانیه وی (ﷺ) در نصیحت رعیت و بیان حق رعیت بر وی ۷۹
- بیانیه پرشکوه وی درباره بیان نعمتهای خداوند بر مسلمانان و ترغیب به شکر آن ۸۰

- بیانیه وی که در آن کلامی را از پیامبر (ﷺ) روایت می‌کند ۱۱۳
- بیانیه‌های وی در فضیلت ابوبکر و عمر (رضی الله عنهما) ۱۱۴
- بیانیه‌های متفرقه وی (رضی الله عنهما) ۱۱۶
- بیانیه‌های امیرالمؤمنین حسن بن علی (رضی الله عنهما) ۱۱۹
- بیانیه‌اش بعد از وفات پدرش ۱۱۹
- بیانیه‌اش بعد از این که به خنجر زده شد ۱۲۱
- بیانیه‌اش هنگام مصالحه‌اش با معاویه ۱۲۱
- بیانیه امیرالمؤمنین معاویه بن ابی سفیان (رضی الله عنهما) ۱۲۳
- بیانیه‌های امیرالمؤمنین عبدالله بن زبیر (رضی الله عنهما) ۱۲۴
- بیانیه وی در موسم حج ۱۲۴
- بیانیه‌های متفرقه وی ۱۲۸
- بیانیه‌های عبدالله بن مسعود (رضی الله عنهما) ۱۳۰
- بیانیه‌اش در پیش روی پیامبر (ﷺ) ۱۳۰
- بیانیه‌های متفرقه وی ۱۳۱
- بیانیه عتبه بن غزوآن (رضی الله عنهما) ۱۳۲
- بیانیه‌های حذیفه بن یمان (رضی الله عنهما) ۱۳۳
- بیانیه ابوموسی اشعری (رضی الله عنهما) ۱۳۵
- بیانیه ابن عباس (رضی الله عنهما) ۱۳۵
- بیانیه ابوهزیره (رضی الله عنهما) ۱۳۵
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) درباره روز احد ۸۳
- بیانیه‌های متفرقه وی (رضی الله عنهما) ۸۴
- بیانیه‌های امیرالمؤمنین عثمان بن عفان (رضی الله عنهما) ۹۱
- بیانیه‌های متفرقه وی (رضی الله عنهما) ۹۳
- آخرین بیانیه وی (رضی الله عنهما) ۹۶
- بیانیه‌های امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (رضی الله عنهما) ۹۷
- نخستین بیانیه وی (رضی الله عنهما) ۹۷
- بیانیه وی درباره خوبی خویشاوندان برای انسان ۹۸
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) وقتی که رمضان فرا می‌رسید ۹۹
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) درباره قبر و هولهای آن ۹۹
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) درباره دنیا، قبر و آخرت ۱۰۰
- بیانیه وی در تشییع جنازه ۱۰۳
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) درباره ترغیب به عمل برای آخرت ۱۰۵
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) بعد از واقعه نهروان ۱۰۶
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) درباره امر به معروف و نهی از منکر ۱۰۷
- بیانیه وی (رضی الله عنهما) در کوفه ۱۰۹
- بیانیه بلیغ، نافع و جامع وی (رضی الله عنهما) ۱۰۹
- بیانیه وی درباره اینکه به ذریه پیامبر (ﷺ) چه نازل خواهد شد ۱۱۳

- ۱۳۶ بیانیه عبدالله بن سلام (ع)
 بیانیه حسین بن علی (رضی الله
 عنهما) ۱۳۸
 بیانیه یزید بن شجره (ع) ۱۴۰
 بیانیه عمیر بن سعد (ع) ۱۴۲
 بیانیه سعد بن عید القاری پدر عمیر
 (رضی الله عنهما) ۱۴۳
 بیانیه معاذ بن جبل (ع) ۱۴۳
 بیانیه ابودرداء (ع) ۱۴۳
 باب هفدهم: پنדהا و اندرزهای
 اصحاب ۱۴۵
 پنדהا و اندرزهای پیامبر (ص) ۱۴۷
 اندرز پرشکوه و بزرگ پیامبر (ص) برای
 ابوذر عفری ۱۴۷
 آیا می دانید، مثال هر یکی از شما و مثال
 خانواده و مال و عملش چطور
 است؟ ۱۴۹
 پنדהا و اندرزهای امیرالمؤمنین عمر بن
 الخطاب (ع) ۱۵۲
 پنדהا و اندرزهای وی برای
 مردی ۱۵۲
 هیجده حکمت عمر (ع) ۱۵۲
 مردان سه گونه اند و زنان هم سه
 گونه اند ۱۵۴
 پند و نصیحتش برای احنف بن
 قیس ۱۵۴
 خداوند بندگان را دارد که باطل را با دوری
 از آن می میرانند و حق را به ذکر آن زنده
- می کنند ۱۵۵
 پنדהا و اندرزهای متفرقه وی ۱۵۵
 پنדהا و اندرزهای امیرالمؤمنین علی بن
 ابی طالب (ع) ۱۵۷
 پند و اندرزش برای عمر (ع) ۱۵۷
 علی (ع) و بیان حقیقت خیر در
 موعظه ای ۱۵۸
 پند و اندرزش برای پسرش حسن (ع) بعد
 از اینکه به خنجر زده شد و اندرزهای
 دیگر وی ۱۵۹
 پنדהا و اندرزهای ابو عبیده بن جراح
 (ع) ۱۶۰
 پند و اندرزش برای لشکرش ۱۶۰
 وصیت وی بعد از این که به
 طاعون ۱۶۰
 مبتلا گردید و قولش درباره قلب
 مؤمن ۱۶۰
 پنדהا و اندرزهای معاذ بن جبل
 (ع) ۱۶۱
 پنדהا و اندرزهای عبدالله بن مسعود
 (ع) ۱۶۲
 پنדהا و اندرزهای سلمان فارسی
 (ع) ۱۶۸
 پنדהا و اندرزهای ابودرداء (ع) ... ۱۶۹
 پنדהا و اندرزهای ابوذر (ع) ۱۷۷
 پنדהا و اندرزهای حذیفه بن یمان
 (ع) ۱۷۸
 مرده زنده ها ۱۷۸
 قلب ها چهار گونه اند ۱۷۹

پندها و اندرزهایش در فتنه و امور	۱۷۹	امداد اصحاب با ملائک در روز	۱۹۵
دیگر	۱۷۹	بدر	۱۹۵
پندها و اندرزهای ابی بن کعب	۱۸۱	امداد و کمک اصحاب توسط ملائک در	۱۹۸
(ع)	۱۸۱	روز حنین	۱۹۸
پندها و اندرزهای زید بن ثابت	۱۸۲	امداد و کمک اصحاب توسط ملائک در	۱۹۹
(ع)	۱۸۲	روز احد و روز خندق	۱۹۹
پندها و اندرزهای عبدالله بن عباس	۱۸۳	ملائک و اسیر نمودن کفار و جنگیدن	۲۰۰
(رضی الله عنهما)	۱۸۳	آنان	۲۰۰
پندها و اندرزهای عبدالله بن عمر	۱۸۴	انجام این عمل در روز بدر	۲۰۰
(رضی الله عنهما)	۱۸۴	اذیت رسانیدن جبریل برای تمسخر	۲۰۴
پندها و اندرزهای عبدالله بن زبیر	۱۸۵	کنندگان در مکه	۲۰۴
(رضی الله عنهما)	۱۸۵	ملک و فریادرسی ابومعلق یکی از	۲۰۶
پندها و اندرزهای حسن بن علی (رضی الله	۱۸۵	اصحاب	۲۰۶
عنهما)	۱۸۵	ملک و فریادرسی زید بن حارثه	۲۰۷
پندها و اندرزهای شداد بن اوس (رضی الله	۱۸۶	اصحاب و دیدن ملائک	۲۰۸
تعالی عنه)	۱۸۶	عایشه (رضی الله عنها) و برخی انصار و	۲۰۸
پندها و اندرزهای جندب بجلی	۱۸۷	دیدن جبریل علیه السلام	۲۰۸
(ع)	۱۸۷	یک انصاری و دیدن جبریل و صحبت	۲۰۸
پندها و اندرزهای ابوامامه (رضی الله	۱۸۸	همراهش	۲۰۸
تعالی عنه)	۱۸۸	عبدالله بن عباس و دیدن جبریل نزد پیامبر	۲۰۹
پند و اندرز وی در یک جنازه	۱۸۸	علیهما السلام	۲۰۹
پند و اندرز وی برای تعدادی که نزدش	۱۹۰	عرباض بن ساریه و دیدن ملکی در مسجد	۲۱۰
داخل گردیدند	۱۹۰	دمشق	۲۱۰
پندها و اندرزهای عبدالله بن بسر	۱۹۱	سلام ملائک بر اصحاب و مصافحه شان با	۲۱۰
(رضی الله تعالی عنه)	۱۹۱	آنان	۲۱۰
باب هجدهم: تأییدات و مدد های غیبی	۱۹۳	صحبت با ملائک	۲۱۱
برای اصحاب	۱۹۳	شنیدن کلام ملائک	۲۱۱
مدد ملائک	۱۹۵	صحبت ملائک به زبان اصحاب	۲۱۲
		صحبت ملائک به زبان عمر	

- ۲۲۳ خاک
 شکست شان با انداختن ریگ توسط
 رسول خدا (ﷺ) در روز حنین ۲۲۳
 شکست شان با ریگ انداختن پیامبر
 صلی الله علیه و سلم در روز بدر ۲۲۴
 اندک نمودار شدن دشمنان در چشم های
 شان ۲۲۵
 نصرت به باد صبا ۲۲۵
 در زمین فرو رفتن دشمنان و هلاک
 گردیدن شان ۲۲۷
 از بین رفتن بینایی به
 دعاهای شان ۲۲۸
 از بین رفتن بینایی جوانانی از قریش به
 دعای پیامبر (ﷺ) در روز
 حدیبیه ۲۲۸
 از بین رفتن بینایی مردی به دعای علی
 (ع) ۲۲۸
 از بین رفتن بینایی چشم زنی به دعای
 سعید بن زید ۲۲۹
 از بین رفتن چشم مردی به سبب دعای
 بدش بر حسین بن علی (رضی الله
 عنهما) ۲۳۰
 عودت بینایی به دعاهای شان ۲۳۱
 برگردیدن بینایی گروهی از قریش به دعای
 پیامبر (ﷺ) ۲۳۱
 برگردیدن چشم قتاده به دعای پیامبر (ﷺ)
 در روز احد ۲۳۱
 رفتن درد و اذیت از چشم بعضی اصحاب
 به دعاء و فعل پیامبر (ﷺ) ۲۳۳
- ۲۱۲ (ع)
 حرف زدن ملائک به زبان ابو مفضل در
 محاصره بهر سیر ۲۱۳
 نزول ملائک هنگام قرآن خواندن
 آنان ۲۱۴
 ملائک و به عهده گرفتن غسل دادن
 جنازه های ایشان ۲۱۵
 ملائک و غسل دادن حنظله شهید
 (ع) ۲۱۵
 ملائک و غسل دادن سعد بن
 معاذ ۲۱۶
 ملائک و اکرام و عزت جنازه های
 ایشان ۲۱۷
 احترام و عزت ملائک برای پدر جابر
 (رضی الله عنهما) ۲۱۷
 عزت و اکرام شان برای سعد بن
 معاذ ۲۱۷
 رعب و وحشت در قلب های
 دشمنان ۲۱۹
 رعب و وحشت معاویه بن حیده ۲۱۹
 رعب و وحشت مشرکان در روز
 حنین ۲۱۹
 مجازات دشمنان ۲۲۰
 باز نگه داشته شدن سراقه بن مالک از
 پیامبر (ﷺ) و همراهش در
 هجرت ۲۲۰
 هلاک گردانیدن اربد بن قیس و عامر بن
 طفیل ۲۲۱
 شکست دشمنان با پرتاب سنگریزه ها و

- برگشتن بینایی زنیره ۲۳۴
 لرزش خانه‌های دشمنان به تهلیل و
 تکبیر ۲۳۴
 لرزش اطاق هرقل روم ۲۳۴
 لرزش حمص با ساکنان
 رومی‌اش ۲۴۰
 رسیدن صدا به نقاط دور دست ۲۴۱
 رسیدن صدای عمر به نقطه ۲۴۱
 دور دست و شنیدن آن توسط ساریه و
 لشکرش ۲۴۱
 رسیدن صدای ابوقرصافه به نقاط دور
 دست ۲۴۳
 اصحاب و شنیدن آوازهای
 غیبی ۲۴۴
 اصحاب و شنیدن آواز غیبی هنگام غسل
 دادن پیامبر (ﷺ) ۲۴۴
 ابوموسی و شنیدن آواز غیبی در یک
 سریه دریائی ۲۴۴
 کمک جن و صداهاى غیبی ۲۴۶
 خريم بن فاتک و شنیدن آواز جن که وی
 را به طرف ایمان دعوت می‌کرد ۲۴۶
 جن و آوردن خبر نبوت پیامبر (ﷺ) برای
 سوادبن قارب ۲۴۹
 جن و آوردن خبر نبوت پیامبر (ﷺ) برای
 عباس بن مرداس ۲۵۳
 جن و آوردن خبر بعثت پیامبر (ﷺ) برای
 زنی در مدینه ۲۵۵
 جن و آوردن خبر پیامبر (ﷺ) برای زن
 کاهنی در اطراف شام ۲۵۶
- قصه دیگری در این باره که برای مردی
 اتفاق افتاده بود ۲۵۷
 شیطان و تحریک قریش علیه پیامبر (ﷺ) و
 یارانش ۲۵۷
 مردانی از خثعم و شنیدن خبر پیامبر (ﷺ) از
 هاتف جنى ۲۵۸
 تمیم داری و شنیدن صدای غیبی
 جن ۲۵۹
 اسلام آوردن حجاج بن علاط به سبب
 شنیدن آواز غیبی جن ۲۶۰
 نجات یافتن جماعتی از مسلمانان به فضل
 یک جن ۲۶۱
 جن‌ها و تأیید مسلمانان در غزوه
 خیبر ۲۶۲
 تسخیر جن و شیطان‌ها ۲۶۲
 پیامبر (ﷺ) و گرفتن شیطان و
 جن ۲۶۲
 معاذ و گرفتن شیطانی در زمان پیامبر
 (ﷺ) ۲۶۳
 ابوهریره و ابویوب و گرفتن شیطانی در
 زمان پیامبر (ﷺ) ۲۶۵
 عمر (رضی الله عنه) و بر زمین افکندن یک جن و در
 زنجیر انداختن شیطان‌ها در
 امارتش ۲۶۷
 ابن زبیر و راندن مردی از جن ۲۶۸
 اصحاب و شنیدن صداهاى
 جمادات ۲۶۹
 ابوذر (رضی الله عنه) و شنیدن تسبیح سنگریزه در
 دست پیامبر (ﷺ) و در دست بعضی

- ۲۸۶ اصحاب ۲۶۹
- ۲۸۶ بلند شدن عامر بن فهیره (ع) ۲۷۱
- ۲۸۷ حفاظت مرده‌های شان ۲۷۱
- حفاظت جسد خبیث بن عدی ۲۷۱
- ۲۸۷ (ع) ۲۷۱
- حفاظت جسد علاء بن حضرمی ۲۷۳
- ۲۸۸ (ع) ۲۷۳
- حفاظت جسد عاصم بن ثابت بن ابی الاکلیح ۲۷۳
- ۲۸۹ (ع) ۲۷۳
- تسلیم شدن درندگان در مقابل آنان و گوش ۲۷۴
- فرا دادن به سخنانشان ۲۷۴
- خطاب پیامبر (ص) به گرگها و گردن نهادن ۲۷۴
- آنان در برابر وی ۲۷۴
- گردن نهادن شیر برای سفینه آزاد کرده ۲۷۶
- پیامبر (ص) ۲۷۶
- گردن نهادن شیر در مقابل ابن ۲۷۶
- عمر ۲۷۶
- صحبت عوف بن مالک با شیر ۲۷۷
- صحبت نمودن گرگ با شبانی، و رسانیدن ۲۷۷
- خبر پیامبر (ص) برایش ۲۸۰
- مسخر ساختن دریاها برای شان ۲۸۰
- تسخیر نیل مصر برای عمر (ع) ۲۸۰
- تسخیر دریا برای ابوریحانه ۲۸۱
- ۲۹۶ (ع) ۲۸۱
- تسخیر دریا برای علاء بن حضرمی ۲۸۱
- ۲۹۶ (ع) ۲۸۱
- تسخیر دجله برای مسلمانان در فتح ۲۸۵
- مدائن ۲۸۵
- اطاعت آتش از آنان ۳۰۴
- ۲۶۹ ابن مسعود و شنیدن تسبیح طعام ۲۷۱
- ۲۷۱ اصحاب و شنیدن صدای گریه تنه درخت ۲۷۱
- خرما به سوی پیامبر (ص) ۲۷۱
- سلمان و ابودرداء (رضی الله عنهما) و ۲۷۳
- شنیدن تسبیح کاسه طعام ۲۷۳
- عبدالله بن عمرو و شنیدن صدای ۲۷۳
- آتش ۲۷۳
- اصحاب و شنیدن صدای اهل ۲۷۴
- قبرستان ۲۷۴
- عمر و شنیدن صدای جوان عابد و ۲۷۴
- پرهیزگار ۲۷۴
- عمر (ع) و شنیدن صحبت اهل بقیع ۲۷۶
- غرقده ۲۷۶
- اصحاب و دیدن عذاب گرفتاران در ۲۷۷
- شکنجه و تعذیب صحبت آنان بعد از ۲۷۷
- مرگ ۲۷۷
- قصه سخن زدن زید بن خارجه ۲۷۷
- ۲۷۷ (ع) ۲۸۰
- زنده نمودن مردگان ۲۸۰
- قصه زن مهاجر و پسرش در این ۲۸۰
- باره ۲۸۱
- آثار زندگی در شهیدان شان ۲۸۱
- قصه شهیدان احد در این باره ۲۸۱
- بیرون شدن بوی مشک از قبرهای ۲۸۵
- شان ۲۸۵
- بیرون شدن بوی مشک از قبر سعد بن معاذ ۲۸۵
- ۲۸۵ (ع) ۲۸۵
- بلند شدن کشته شدگان شان به سوی آسمان

- اطاعت آتش از تمیم داری (ع) ۳۰۴
- روشنی برای شان ۳۰۵
- روشنی برای حسن و حسین (رضی الله عنهما) ۳۰۵
- روشنایی شاخه خرما برای قتاده بن نعمان (ع) ۳۰۶
- روشنایی برای اُسَیدِبنِ حُضَیر و عَیَّادِبنِ بَشر ۳۰۷
- روشنی انگشتان حمزه بن عمرو اسلمی ۳۰۸
- روشنایی عصا برای ابوعبّس (ع) ۳۰۸
- روشنایی تازیانه برای طفیل بن عمرو دوسی (ع) ۳۰۹
- سایه نمودن ابرها بر آنان ۳۱۰
- فرود آمدن باران به دعاهای شان ۳۱۰
- فرود آمدن باران به دعای پیامبر (ع) ۳۱۰
- فرود آمدن باران به دعای عمر (ع) ۳۱۲
- فرود آمدن باران به دعای معاویه و یزید بن اسود جرشى (ع) ۳۱۵
- فرود آمدن باران به دعای انس (ع) ۳۱۶
- فرود آمدن باران به دعای حجر بن عدی (ع) ۳۱۶
- فرود آمدن باران بر مردگان قبیله‌ای از انصار به سبب دعای سابقه پیامبر صلی الله علیه و سلم برای شان در این مورد ۳۱۷
- آب دادن توسط دلوی از آسمان ۳۱۷
- برکت در آب ۳۱۸
- برکت در آب به سبب دست گذاشتن ۳۱۸
- پیامبر (ع) در آن و انداختن آب از دهانش در آن ۳۱۸
- برکت در آب به سبب انداختن آن در ظرف پیامبر (ع) ۳۲۰
- برکت در آب به سبب شستن روی و دست‌های پیامبر (ع) در آن ۳۲۱
- برکت در آب به سبب دست کشیدن پیامبر (ع) بر ظرف آن ۳۲۱
- برکت در آب به سبب انداختن سنگریزه‌هایی که رسول خدا (ع) آن‌ها را با دست خود مالیده بود ۳۲۲
- برکت در آب به سبب نوشیدن حسین بن علی (رضی الله عنهما) از آن ۳۲۳
- برکت طعام در غزوات ۳۲۴
- برکت طعام در غزوات به دعای پیامبر (ع) ۳۲۴
- برکت در طعام به سبب دست گذاشتن پیامبر (ع) در آن هنگام حفر خندق ۳۲۶
- برکت در طعام شان در اقامت ۳۲۷
- برکت در کاسه شوربایی که برای پیامبر (ع) آورده شد ۳۲۷
- برکت در طعامی که پیامبر (ع) برای اهل

- برکت در گوسفند خباب بن ارت به سبب
 ۳۴۲ دوشیدن پیامبر (ﷺ)
- برکت در گوشت ۳۴۳
- برکت در گوشت مسعود بن خالد ۳۴۳
- برکت در گوشت خالد بن
 ۳۴۴ عبدالعزی
- آمدن روزی از جایی که گمانش
 ۳۴۴ نمی‌رود
- آمدن روزی به پیامبر (ﷺ) از
 ۳۴۴ آسمان
- روزی داده شدن اصحاب توسط
 ۳۴۵ یک
- حیوان دریایی بزرگ بعد از گرسنگی شدید
 ۳۴۵
- روزی داده شدن یک صحابی و زنش از
 ۳۴۸ جایی که گمان نمی‌کردند
- روزی داده شدن پیامبر (ﷺ)، ابوبکر و
 خانواده‌ای از اعراب از جایی که گمان
 ۳۴۹ نمی‌کردند
- روزی داده شدن پیامبر (ﷺ) و ابوبکر از
 ۳۵۰ گوسفندی که آبتن نبود
- روزی داده شدن خباب با گروهی که
 همراهش بودند از جایی که گمان نمی‌کردند
 ۳۵۱
- رسیدن انگور برای خیب بن عدی در
 ۳۵۱ زندان از جایی که گمان نمی‌کرد
- روزی داده شدن دو صحابی از جایی که
 ۳۵۲ گمان نمی‌کردند
- سیراب شدن شان به نوشیدن در
 ۳۲۸ صفه ساخته بود
- برکت در طعامی که فاطمه برای پدرش
 ۳۲۹ (ﷺ) تقدیم نمود
- برکت در غله‌ها و میوه‌ها ۳۳۱
- برکت در روغن و جو در قصه
 ۳۳۱ ام‌شریک
- برکت در نیم و سق جوی که پیامبر (ﷺ)
 ۳۳۲ برای مردی اعطاء نموده بود
- برکت در جوی که پیامبر (ﷺ) برای نوفل بن
 ۳۳۳ حارث داده بود
- برکت در یک رف جوی که بعد از وفات
 پیامبر (ﷺ) نزد عایشه باقی مانده
 ۳۳۳ بود
- برکت در خرمایی که پدر جابر گذاشته بود
 به سبب دعای پیامبر (ﷺ) ۳۳۳
- برکت در خرما هنگام حفر خندق ۳۳۴
- برکت هفت خرما در غزوة تبوک ۳۳۵
- برکت در توشه دان خرمایی که پیامبر (ﷺ)
 ۳۳۶ برای ابوهیره داده بود
- برکت در میوه‌های انس به فضل دعای
 پیامبر (ﷺ) ۳۳۷
- برکت در شیر و روغن ۳۳۸
- برکت در روغن ام مالک بهزی
 ۳۳۸ انصاری
- برکت در روغن ام اوس بهزی ۳۳۹
- برکت در روغن ام سلیم ۳۳۹
- برکت در روغن ام شریک ۳۴۰
- برکت در روغن حمزه بن عمرو
 ۳۴۱ اسلمی

- خواب ۳۵۲
 قصه عثمان بن عفان (رضی الله عنه) در این باره ۳۵۲
 آمدن مال از جایی که گمان نمی شود ۳۵۳
 آمدن مال برای مقداد بن اسود از جایی که گمان نمی نمود ۳۵۳
 آمدن مال برای سائب بن اقرع و مسلمانان از جایی که گمان نمی کردند ۳۵۳
 قصه ابوامامه باهلی در این باره ۳۵۴
 برکت در اموال ۳۵۵
 برکت در مالی که پیامبر (صلی الله علیه و آله) برای مسلمان داد تا خودش را آزاد سازد ۳۵۵
 برکت در مال عروه باریقی به سبب دعای پیامبر (صلی الله علیه و آله) برایش ۳۵۶
 برکت در مال عبدالله بن هشام به دعای پیامبر (صلی الله علیه و آله) برایش ۳۵۷
 برطرف شدن دردها و مریضی ها ۳۵۷
 تندرست شدن عبدالله بن انیس از زخمی به سبب دم کردن پیامبر (صلی الله علیه و آله) در آن ۳۵۷
 تندرست شدن مخلد بن عقبه از غده اش به سبب دم کردن پیامبر (صلی الله علیه و آله) در آن ۳۵۸
 تندرست شدن ابیض بن حمال از مرض قویا به سبب دست کشیدن پیامبر (صلی الله علیه و آله) بر آن و دعایش برای وی ۳۵۸
 تندرست شدن رافع بن خدیج از دردی که به شکمش رسیده بود به سبب دست کشیدن پیامبر (صلی الله علیه و آله) بر آن ۳۵۹
 تندرست شدن علی از دردش به سبب
- دعای پیامبر (صلی الله علیه و آله) برایش ۳۵۹
 حنظله بن حذیم و درست ساختن مرض ها به سبب برکتی که از پیامبر (صلی الله علیه و آله) به دست آورده بود ۳۶۰
 از بین رفتن اثر زهر ۳۶۱
 خالد بن ولید و نوشیدن زهر و از بین رفتن اثر آن ۳۶۱
 از بین رفتن اثر گرمی و سردی ۳۶۲
 از بین رفتن اثر گرمی و سردی ۳۶۲
 از علی به سبب دعای پیامبر (صلی الله علیه و آله) برایش ۳۶۲
 از بین رفتن اثر سردی از صحابه به دعای پیامبر (صلی الله علیه و آله) در شبی ۳۶۴
 از بین رفتن اثر گرسنگی ۳۶۵
 قصه فاطمه (رضی الله عنها) در این باره ۳۶۵
 رفتن اثر پیری ۳۶۶
 رفتن اثر پیری از ابوزید انصاری به دعای پیامبر (صلی الله علیه و آله) برایش ۳۶۶
 رفتن اثر پیری از روی قتاده بن ملحان ۳۶۶
 به سبب دست کشیدن پیامبر (صلی الله علیه و آله) بر آن ۳۶۶
 رفتن اثر پیری از تابعه جعدی به سبب دعای پیامبر (صلی الله علیه و آله) برایش ۳۶۷
 از بین رفتن اثر مصیبت ۳۶۹
 قصه ام اسحاق (رضی الله عنها) در این باره ۳۶۹
 حفاظت از باران به دعا ۳۷۰

- شمشیر گردیدن شاخه درخت ۳۷۰
برگردیدن شراب به سرکه به سبب
دعا ۳۷۰
نجات اسیر از حبس ۳۷۱
قصه عوف بن مالک اشجعی (رضی الله
عنهما) در این باره ۳۷۱
آنچه نافرمانان را به سبب اذیت ایشان
رسید ۳۷۳
آنچه جهجاه غفاری را به سبب اذیت
عثمان (رضی الله عنه) رسید ۳۷۴
آنچه برای مردی که سعد را در روز قادسیه
اذیت نموده بود رسید ۳۷۴
آنچه در این باره در مورد سعد
گذشت ۳۷۵
آنچه زیاده‌بین ابیه را به دعای ابن عمر
رسید ۳۷۶
آنچه برای اذیت کننده حسین بن علی
رسید ۳۷۶
تغییراتی که در نظام جهان به سبب قتل
آنان پدیدار گردید ۳۷۸
فرود آمدن خون تازه در سال
اتحاد ۳۷۸
دیدن خون در زیر سنگریزه‌ها روز کشته
شدن حسین ۳۷۸
سرخ گردیدن آسمان و کسوف خورشید در
روز کشته شدن حسین ۳۷۹
نوحه جن بر کشته شدگان شان ۳۷۹
نوحه جن بر عمر (رضی الله عنه) ۳۷۹
نوحه جن بر حسین بن علی (رضی الله
- عنهما) ۳۸۰
اصحاب و دیدن پیامبر (رضی الله عنه) در
خواب ۳۸۱
ابوموسی و دیدن پیامبر (رضی الله عنه) در
خواب ۳۸۱
عثمان و دیدن پیامبر صلی الله علیه و سلم
در خواب ۳۸۱
علی و دیدن پیامبر (رضی الله عنه) در
خواب ۳۸۳
حسن بن علی و دیدن پیامبر (رضی الله عنه) در خواب
..... ۳۸۳
ابن عباس و دیدن پیامبر (رضی الله عنه) در
خواب ۳۸۴
اصحاب و دیدن یک دیگرشان در
خواب ۳۸۵
عباس و فرزندش عبدالله و در خواب دیدن
عمر (رضی الله عنه) ۳۸۵
ابن عمر و انصاری و در خواب دیدن عمر
(رضی الله عنهما) ۳۸۶
عبدالرحمن بن عوف و دیدن عمر (رضی الله عنه) در
خواب ۳۸۶
عبدالله بن سلام و در خواب دیدن سلمان
(رضی الله عنهما) ۳۸۷
عوف بن مالک و در خواب دیدن
عبدالرحمن بن عوف (رضی الله عنه)
..... ۳۸۸
عبدالله بن عمرو بن حرام و در خواب دیدن
مبشر بن عبدالمنذر ۳۸۸

باب نوزدهم: اسباب نصرت غیبی برای	۴۰۲.....
اصحاب	۳۸۹.....
تحمل مشقت و سختی ها	۳۹۱.....
حدیث ابن عوف درباره این که	۳۹۱.....
اصحاب، خیر را در مصائب و سختی ها	یافتند
نامۀ ابوبکر (ع) برای خالد (ع) در این	۳۹۱.....
باره	۳۹۲.....
به جا آوردن فرمان با وجود مخالفت با	ظاهر قرآن
توکل به خداوند تعالی و تکذیب اهل	۳۹۴.....
باطل	۳۹۵.....
قصه امیرالمؤمنین علی (ع) در این باره با	یک ستاره شناس
طلب عزت به آنچه خداوند به سبب آن	عزت داده است
قصه های امیرالمؤمنین عمر بن الخطاب در	این باره
رعایت اهل ذمه در حال عزت	۴۰۰.....
عبرت گرفتن از حال کسی که	۴۰۱.....
امر خداوند تبارک و تعالی را ترک نموده	است
خالص گردانیدن نیت برای خداوند تعالی و	ارادۀ آخرت
قول معاذ برای عمر (رضی الله عنهما) در	این باره
قصۀ عامر بن عبد القیس در این	باره
گواهی سعد و جابر درباره سربازان قادسیه	۴۰۲.....
قول عمر (ع) درباره کسی که زیورات و	شمشیر کسری را برایش آورد
طلب نصرت از خداوند تعالی و هم چنان	طلب نصرت توسط قرآن عظیم و
اذکار	۴۰۳.....
نامۀ عمر بن الخطاب برای عمرو بن العاص	(رضی الله عنهما) درباره طلب نصرت از
خداوند تعالی	۴۰۳.....
نامۀ ابوبکر (ع) برای امیران ارتش در	شام در این باره
مسلمانان و طلب نصرت توسط قرآن عظیم	در روز قادسیه
پیامبر (ص) و تعلیم دادن طلب نصرت و	کمک توسط آیه های قرآن عظیم برای
یارانش	۴۰۷.....
سعد و دستور دادن مردم به نصرت	خواستن توسط تکبیر و حوقله در روز
قادسیه	۴۰۷.....
طلب نصرت به موی پیامبر (ص)	۴۰۸.....
مسابقه در فضایل	۴۰۹.....
حقیر شمردن زیبایی و زینت دنیا	۴۰۹.....
قصه مغیره بن شعبه با پادشاه فارس	ذوالعاجبین در این باره
قصه ربیع، حذیفه و مغیره (ع) با رستم در	این باره در قادسیه
عدم توجه به کثرت دشمن و آنچه نزد وی	هست
قول ثابت بن اقرم برای ابوهریره روز موته	۴۱۵.....

مراتب حدیث صحیح: ۴۳۲	در این باره ۴۱۵
هدف از شرط شیخین: ۴۳۳	نامه ابوبکر برای عمرو بن العاص
هدف از متفق علیه: ۴۳۳	(رضی الله عنهما) در این باره ۴۱۵
خبر مردود، اقسام و اسباب رد	قول خالد بن ولید برای مردی در روز
آن: ۴۳۶	یرموک در این باره ۴۱۶
انواع افتادن و سقوط: ۴۳۷	آنچه دشمنان درباره غلبه اصحاب بر
مراتب جرح و تعدیل ۴۴۹	ایشان گفته اند ۴۱۷
	قول مردی از مرتدین درباره شجاعت
	اصحاب (رضی الله عنهم) ۴۱۷
	قول حکمران اسکندریه برای عمرو بن
	العاص (رضی الله عنهما) در این باره ۴۱۷
	قول مردی از بزرگان روم برای هرقل
	درباره انگیزه های غلبه اصحاب ۴۱۹
	توصیف مردی از نصاری عرب از
	اصحاب در پیش روی فرمانده
	دمشق ۴۲۰
	توصیف یک عرب نصرانی از اصحاب در
	پیش روی قُبُلار ۴۲۰
	توصیف جاسوس فارسی از اصحاب در
	پیش روی رستم ۴۲۱
	توصیف رومی از اصحاب در پیش روی
	هرقل ۴۲۲
	قول پادشاه چین درباره اصحاب ... ۴۲۳
	مصطلح الحدیث ۴۲۶
	مقدمه ۴۲۶
	تعرفاتی ابتدایی ۴۲۷
	خبر ۴۲۹
	شرح و مفهوم این اقوال
	محدثین: ۴۳۲